

Capitolul 7

»Simon Petru stătea acolo, și se încălzea. Ei i-au zis: „Nu cumva ești și tu unul din ucenicii Lui?” El s-a lepădat, și a zis: „Nu sunt.”« Ioan 18, 25

Lepădarea lui Petru

În timp ce înlăuntrul casei marelui preot era vorba de viața și moartea lui Isus, Petru se afla în imediata apropiere a casei, în curte. Și el stătea într-o luptă pe viață și pe moarte, dar în alt sens. Satana îl cernea, așa cum se cerne grâul (Luca 22, 31). Sensul simbolic al acestei expresii se referă la scuturarea puternică, așa cum are loc într-o vânturătoare, în care pleava este aruncată în aer și suflată de vânt, așa că rămân numai grăunțele.

Dumnezeu permite ca noi să fim puși la probă prin diverse încercări. Procesul de curățire, care rezultă din această probă, are importanță deosebită – pentru credincioșii adevărați este totdeauna de folos (Iacov 1, 2-4). Dar la scuturarea puternică, necesară în procesul de separare, ești aruncat înapoi și încolo, și deseori este foarte dureros. Da, în ceea ce privește pe Petru, durerile care însoțeau procesul de curățire se aseamănă mai mult cu incandescența creuzetului, decât cu scuturarea într-o vânturătoare. Mulți ani după aceea, Petru va îmbărbăta pe alți credincioși aflați în mijlocul focului de curățire: »În ea voi vă bucurați mult, măcar că acum, dacă trebuie, sunteți întristați pentru puțină vreme, prin felurite încercări, pentru ca încercarea credinței voastre, cu mult mai scumpă decât aurul care pierе și care este totuși cercat prin foc, să aibă ca urmare lauda, slava și cinstea, la arătarea lui Isus Hristos.« (1 Petru 1, 6-7).

Încercarea lui Petru a curățit, cu siguranță, credința lui – dacă ne gândim numai la eșecul lui îngrozitor. În anii care vor urma după aceea, amintirea de noaptea aceea îngrozitoare (și de reabilitarea lui de către Domnul iertător), îl va încuraja, fără îndoială, să se expună altor încercări mai mari, fără să se mai lepede din nou de Hristos. Da, Petru își va da viața în cele din urmă pentru Hristos (Ioan 21, 18-19).

Dar în acea ultimă noapte memorabilă din lucrarea pământească a lui Isus, Petru a trăit o ratare totală, atunci când a fost pus la probă. Imediat după prăbușirea lui spirituală trebuie să i se fi părut lui Petru că absolut nimic bun nu putea rezulta din această rușine și înfrângere. Probabil a presupus că lucrarea lui pentru Hristos s-a terminat pentru totdeauna. Dar Hristos nu ajunsese cu Petru la țintă.

Istoria eșecului lui Petru conține de aceea o lecție care ne oferă siguranța mântuirii din partea harului salvator al lui Dumnezeu. Da, ceea ce este scos în evidență în continuare în Scriptură pe parcursul acestei relatări nu este eșecul lui Petru, ci iertarea oferită de Domnul. Dacă această întâmplare ne este prezentată așa de detaliat în Scriptură, atunci este nu numai pentru a ne arăta slăbiciunea noastră omenească. Dimpotrivă, vrea să ne dea într-o măsură mult mai mare garantarea minunantei siguranțe a mântuirii, pe care o avem în Hristos.

Hristos a spus mai dinainte lui Petru și celorlalți ucenici, că satana dorește să îi cearnă, așa cum se cerne grâul. Totodată El le-a dat încă de la început, aproape neobservat, asigurarea că victoria va fi de partea lor, și vor avea parte timp îndelungat de ea. El a zis lui Petru: »Dar Eu M-am rugat pentru tine, ca să nu se piardă credința ta; și după ce te vei întoarce la Dumnezeu, să întărești pe frații tăi« (Luca 22, 32). Eșecul temporar al ucenicilor constituie un alt element în planul desăvârșit al lui Isus, așa că în cele din urmă el va sluji spre bine.

Deoarece lor le-a fost oferit har în eșecul lor, ucenicii au posedat o pregătire deosebită ca să întărească pe frații lor, pe care îi amenința probabil un eșec asemănător. Când mai târziu valurile prigoanei din partea statului roman vor lovi în Biserica de curând înființată, mulți credincioși vor fi fost crunt ispitiți să nege pe Hristos și să se lepede de El, ca să-și salveze viața. Așa au făcut atunci ucenicii. Toți ucenicii au băut complet paharul amărăciunii și întristării care rezultă dintr-o astfel de renegare. Ei au știut mai bine decât alții cum să încurajeze pe credincioșii slabi și

fricoși, ca să rămână credincioși. Petru însuși s-a lăsat în mod deosebit folosit de Duhul Sfânt pentru acest scop (1 Petru 3, 14-17).

În afară de aceasta, este adevărat că Petru a pierdut temporar în acea noapte întunecată, în care a fost încercat, în ceasul punerii lui la probă, curajul și dăruirea, dar *nu* a pierdut credința în Hristos. În privința aceasta lipsa temporară de credincioșie a lui Petru, și renegarea din partea celorlalți ucenici, se deosebește de trădarea lui Iuda. Când Iuda a informat suita cu privire la Hristos, aceasta era o lepădare conștientă, premeditată, detaliată și definitivă a lui Hristos – un act de totală necredință al unui om împietrit. Lepădarea lui Petru a fost însă comportarea unui laș fricos, cauzată de împrejurări. Credința lui Petru în Hristos a rămas intactă în tot timpul încercării, și după aceea. Ce a făcut, era cu siguranță păcat, dar el nu stătea pe aceiași treaptă cu Iuda.

Desigur, Isus a știut că lepădarea lui Petru nu venea dintr-o inimă împietrită, care-L repudia, așa cum a fost trădarea din partea lui Iuda. De aceea Isus l-a întâmpinat pe Petru cu dragoste, imediat după învierea Sa, și l-a iertat în fața celorlalți ucenici. El l-a împuternicit din nou pentru lucrare (Ioan 21, 15-17). De aceea la sfârșitul acestei istorii stă pentru Petru o victorie măreață, și nu o înfrângere.

Așa cum se vede, această istorie a început în acea noapte fatală cu o înfrângere pe toată linia.

Factori premergători eșecului

Cum s-a ajuns la decăderea lui Petru? Este important să vedem că eșecul lui nu a intervenit spontan. Petru însuși a făcut pași greșiți, care l-au dus la eșec. Pentru a putea cerceta sistematic acești pași, trebuie să privim puțin în urmă în evanghelia după Matei și să examinăm un teren deja cunoscut.

El s-a lăudat pre tare

Prima greșeală a lui Petru a fost că el s-a lăudat cu încrederea de sine. Aceasta s-a văzut la el, atunci când Isus a atenționat pentru prima dată pe ucenici, că stau la marginea prăpastiei unui eșec mare. Isus le spusese deja: »În noaptea aceasta, toți veți găsi în Mine o pricină de poticnire, căci este scris: „Voi bate Păstorul, și oile turmei vor fi risipite.”« (Matei 26, 31) Cuvintele lui Hristos ar fi trebuit să-l facă pe Petru prudent, și tot așa și pe ceilalți ucenici. Un om înțelept s-ar fi smerit, și ar fi rugat pe Domnul să-i dea putere să se împotrivescă unei astfel de ispite, care se apropia.

Dar Petru nu a făcut așa. El s-a lăudat: »Chiar dacă toți ar găsi în tine o pricină de poticnire, eu niciodată nu voi găsi în Tine o pricină de poticnire« (versetul 33).

Petru, care deseori pășea ca purtător de cuvânt al celorlalți ucenici, părea să fie deosebit de înclinat să acționeze cu înflăcărare, fără să gândească prea mult. Deseori a acționat înainte de a gândi. În unele împrejurări a fost așa de obraznic, că a contrazis pe Isus – ca de exemplu în Marcu 8, 32. Petru a luat acolo pe Isus de o parte și l-a *muștrat*, pentru că a zis, că El va fi lepădat de conducătorii poporului iudeu și va fi omorât. Cu toate că fără îndoială Petru voia binele, Isus i-a arătat imediat că o astfel de muștrare nu era la locul potrivit. A făcut aceasta, adresându-Se lui Petru cu »satana« (deoarece înapoia cuvintelor lui Petru se ascundea satana). În afară de aceasta El l-a muștrat, pentru că el era prea îngrijorat de lucrurile pământești și nu se preocupa suficient cu lucrurile referitoare la Împărăția lui Dumnezeu (versetul 33).

Petru ar fi trebuit să asculte atent. Dacă s-ar fi gândit atent la mărimea și poziția lui Isus, ar fi înțeles că era o nebulie să-L „corectezi” în vreo oarecare privință. Da, nu se potrivea nicidecum să recunoști pe Isus ca fiind Hristosul, Fiul Dumnezeului cel viu, așa cum a făcut Petru, (Matei 16, 16) și scurt timp după aceea să te întorci și să-L muștri pentru învățătura Lui (versetul 22). Din păcate Petru nu a simțit totdeauna când este mai bine să asculte, decât să vorbească.

La aceasta se adaugă, că Petru (ca și noi toți) nu a învățat întotdeauna din greșelile proprii. Chiar și atunci când Isus l-a corectat, a rămas unul care a fost încet la ascultare și repede la vorbire. Se poate gândi, că pe baza experiențelor lui amare ar fi trebuit între timp să știe că niciodată nu trebuie să contrazici pe Hristos. Isus nu S-a înșelat în nicio privință. Acum însă venise noaptea trădării lui Isus – ultima noapte a lucrării Domnului nostru pe pământ și ultima oră a lui Petru din cei trei ani de însoțire a Lui. Până în acest moment, Isus a încercat mereu să atenționeze mai dinainte pe Petru și pe ceilalți ucenici că erau în pericol să se poticnească. Petru nu numai că a contrazis pe Isus, ci a insistat chiar și după ce Isus l-a corectat. »„Adevărat îți spun”, i-a zis Isus, „că tu chiar în noaptea aceasta, înainte ca să cânte cocoșul, te vei lepăda de Mine de trei ori.” Petru i-a răspuns: „Chiar dacă ar trebui să mor cu Tine, tot *nu mă voi lepăda* de Tine”« (Matei 26, 34-35).

Pur și simplu în privința aceasta nu era posibilă o discuție cu Petru. În felul lui înfocat de a fi, presupunea că își cunoaște inima mai bine decât i-o cunoaște Isus. El *insista* mereu, că nu-l va părăsi, chiar dacă ar fi ultimul om de pe pământ care va garanta pentru Hristos.

Dar tuturor intențiilor bune din lume le lipsește puterea pentru transpunerea în viață. Lauda nu este etalonul adevărat al cutezanței. Lăudăroșia lui Petru scotea în evidență nebunia lui, dar nu dovedea credințioșia lui. Adevărata credințioșie față de Hristos se arată în aceea că rămâi credincios atunci când ești atacat de dușmanii evangheliei, și nu prin cuvinte arogante, de lăudăroșenie față de frații și surorile de credință.

Petru nu avea nici cea mai mică părere despre greutatea încercării prin care va trece în curând. Din acest motiv lauda sa, cu o așa de mare siguranță de sine, este deosebit de nepotrivită. Da, lăudându-se în felul acesta, Petru a reacționat în felul cel mai rău posibil, după ce Domnul l-a atenționat cu toată dragostea, că în curând el va suferi un eșec. Ar fi fost mai bine ca Petru să asculte, în loc să vorbească. Ar fi trebuit mai bine să ceară ajutorul Domnului, decât să se bazeze pe lipsa de pretenții față de sine însuși. Prin faptul că s-a lăudat, a hrănit mândria lui carnală. Mândria era la baza problemei sale. Prin faptul că se simțea de neînvinc, și prin aceasta a ajuns să se laude, s-a arătat păcatul lui în forma de mândrie.

În afară de aceasta, prin autoînșelare Petru a ajuns să fie răpus. Dăruirea față de Hristos, cu care se lauda, nu a fost mai mult decât o simplă emoție – nimic mai mult decât un *sentiment* de dragoste și credințioșie față de Hristos. În privința aceasta a uitat să calculeze prețul. Evident Petru s-a gândit că a atins un nivel de maturitate spirituală pe care prioritățile sale erau bine consolidate și poziția sa de purtător de cuvânt al cercului de ucenici era general recunoscută, așa că el nu-și punea problema unui eșec. El vorbea, ca și cum ar fi fost invulnerabil la atacurile satanei. Nu-și putea imagina nicio stare care ar fi putut să-l pună în pericol spiritual. În felul acesta avea convingerea proastă că Isus S-a înșelat cu privire la el. Aceasta corespunde întocmai acelei mândrii din Proverbe 16, 18: »Mândria merge înaintea pieirii, și trufia merge înaintea căderii« (compară cu 1 Corinteni 10, 12). »Nu te îngâmfa dar, ci teme-te« (Romani 11, 20).

El s-a rugat prea puțin

Petru a greșit atunci când a neglijat rugăciunea. Când Hristos a venit în grădina Ghetsimani în noaptea aceea, a luat cu Sine pe Petru, Iacov și Ioan și a zis: »Rămâneți aici și vegheați împreună cu Mine« (Matei 26, 38). El voia ca ei să se roage împreună cu El. El i-a trezit de mai multe ori și le-a cerut să se roage împreună cu El. A făcut aceasta din pricina lor. Ei aveau nevoie de întărirea credinței și înnoirea puterii mai mult decât avea El nevoie. Dar ei nu simțeau propria nevoie.

Rugăciunea era mijlocul prin care Petru se putea întări, ca să reziste ispitei, de care Domnul îl atenționase. Dar deoarece Petru a desconsiderat atenționarea din partea lui Isus scurt înainte de a suferi eșecul, nu a simțit cât de necesar era să ceară putere de la Dumnezeu prin rugăciune.

Sunt convins că cele mai multe probleme și greșeli, cărora le sunt expuși creștinii, sunt în legătură cu lipsa de rugăciune. »Nu aveți, pentru că nu cereți« (Iacov 4, 2). Probabil că eșecul lui Petru putea fi evitat, dacă ar fi fost ascultător de Domnul și în acest timp s-ar fi rugat în grădină, ca Domnul să-i dea har și putere să reziste.

Însă Petru și ceilalți ucenici au fost așa de epuizați în urma unei zile lungi și problematice, că probabil nici nu au recunoscut cât de epuizați au fost în ce privește puterile lor spirituale. Cu siguranță au simțit că au nevoie de odihna trupului, dar nu au văzut necesitatea înviorării spirituale. În loc să-și înviorizeze duhul prin rugăciune – așa cum au fost mereu îndemnați de Isus – voiau prin odihnă și somn să adune puteri noi pentru trup.

El a dormit prea mult

Aceasta a fost un al doilea factor cu privire la căderea lui Petru. Dormea adânc când s-au apropiat soldații, ca să prindă pe Isus. Probabil că Petru scutura toropeala, atunci când deodată a scos sabia și a lovit pe Malhu, robul marelui preot. Nimeni nu se comportă în felul acesta, dacă este treaz și deplin conștient de ce se întâmplă. Da, din momentul când ucenicii au fost treziți, și până în momentul când au luat hotărârea fatală să părăsească pe Isus și să fugă, probabil că nu au trecut nici zece minute. Nu au avut timp suficient să devină pe deplin treji. Este uimitor, că, cu toate atenționările clare din partea lui Isus, au fost total surprinși în momentul când a sosit ora adevărului.

Aici în grădina Ghetsimani este un contrast remarcabil între Isus și ucenicii Lui, care erau cu El. El era într-o stare sufletească grea, purta dureri grele și se lupta în rugăciune – transpirând sânge în adevăratul sens al cuvântului. Ei, dimpotrivă, dormeau adânc, neobservând nimic din tot ce trăia Isus. Nu au observat nimic din tot ce urma să I se întâmple în curând, conform cuvintelor Lui, nimic din mulțimea care se apropia. Dormeau adânc, așa cum face omul firesc.

Chiar și atunci când Hristos Însuși i-a trezit și le-a cerut să se roage, dorința lor carnală de a dormi era așa de mare, că nu puteau să lupte împotriva ei. Să ne amintim: erau așa de slabi, că nu aveau putere să rămână treji și să se roage împreună cu Hristos, când El se afla într-o strâmtorare așa de evidentă. Ce i-a făcut, atunci, să gândească, că posedă capacitatea trupească să reziste împreună cu El, când propria lor viață era în pericol?

Chinul sufletesc al lui Hristos era mai puternic decât tot ce au trăit ei mai înainte. Faptul că L-au văzut transpirând sânge, ar fi trebuit cu siguranță să fie suficient să-i zguduie ca să se trezească și să-i facă să se roage împreună cu El. Dar, simțind numai propria epuizare trupească, au ignorat nevoia lor spirituală urgentă. De aceea au neglijat rugăciunea într-un moment când nu trebuia neglijată.

»Este ceasul să vă treziți în sfârșit din somn« (Romani 13, 11). Deoarece mulți sfinți au neglijat rugăciunea și, privit din punct de vedere spiritual, au dormit prea mult, au ajuns să cadă. Acest factor a avut un rol important și în eșecul lui Petru.

A acționat prea repede

Când Petru s-a lăudat, a ațâțat sentimentul propriu de mândrie și de lipsă de pretenții față de sine însuși. De aceea nu este de mirare că a încercat să ia situația în propriile mâini și să se bazeze pe puterea trupului, atunci când în cele din urmă a fost pus la probă. Când slujitorii Templului au încercat să prindă pe Isus, »(Petru) a întins mâna, a scos sabia, a lovit pe robul marelui preot, și i-a tăiat urechea« (Matei 26, 51).

A fost spontan și necugetat, ce a făcut. Dacă în fiecare moment al acelei seri Petru ar fi urmat călăuzirea lui Isus, ar fi putut rămâne cruțat de multe necazuri. Dacă ar fi ascultat, când Isus a vrut să-l atenționeze, sau dacă s-ar fi rugat, atunci când Isus i-a cerut, cu siguranță ar fi fost

pregătit pentru acest moment. Chiar și în acest moment ucenicii, pe baza unei minți omenești sănătoase și printr-o judecată simplă, ar fi trebuit să înțeleagă, că cel mai bine ar fi fost să asculte de călăuzirea lui Isus. Se vedeau în fața unei mulțimi de oameni înarmați, care amenința să prindă pe Isus. Dacă Isus ar fi vrut să li se împotrivescă, sau să împiedice arestarea, atunci cu siguranță putea s-o facă (versetul 53). Mai înainte a scăpat de mai multe ori de arestare, fără să folosească forța (Luca 4, 30; Ioan 8, 59).

Se pare că Petru gândea totdeauna, că știe mai bine, chiar și atunci când acționa despotic și ajungea în greutăți tot mai mari.

Hristos a vorbit de mai multe ori despre prinderea și despre moartea Lui. Da, cea mai aspră muștrare, pe care Petru a primit-o vreodată de la Domnul său, a fost când El la numit „satana” – și anume, din cauză că Petru a insistat ca Isus să nu vorbească despre moartea Sa. Cu această ocazie Hristos l-a muștrat pe Petru, deoarece el era prea îngrijorat de lucrurile pământești. Din aceasta rezultă clar că moartea lui Isus era o chestiune legată de interesele cerului. Petru nu putea înțelege deplina însemnătate a celor ce Isus voia să spună în momentul acela. Dacă s-ar fi gândit atent la cuvintele lui Hristos nu s-ar fi grăbit să scoată sabia în acel moment.

Atunci când Petru a fost muștrat de Domnul, după ce El a vindecat urechea lui Malhu, mândria acestuia a fost fără îndoială lezată. Petru a simțit o durere mare - mai mult decât Malhu, pe care l-a rănit cu sabia. Și deoarece curajul și încrederea în sine a lui Petru era pe deplin înrădăcinată în mândria lui firească, nu a mai posedat nicio rezervă, din care să-și scoată puteri noi, căci mândria lui a fost nimicită. De aceea a fugit cuprins de frică împreună cu ceilalți ucenici.

A urmat de la distanță prea mare

Ultimul pas al lui Petru în direcția eșecului a fost hotărârea de a-L urma pe Hristos de la distanță, după ce mai înainte a fugit din prezența Lui. A căutat să păstreze o anumită distanță, ca nimeni să nu poată bănuși că este un ucenic al lui Isus. Voia însă să rămână cât se poate de aproape, ca să vadă ce se petrecea înaintea lui. Urmărind această tactică, a ajuns la locul unde a fost cel mai tare încercat – în curtea marelui preot -, și tocmai în momentul când a fost cel mai puțin pregătit să se împotrivescă acestei ispite.

Comportarea lui Petru se aseamănă cu comportarea multor credincioși cărora le este frică să mărturisească public pe Hristos. Deoarece vor să evite să fie recunoscuți public că sunt creștini, doresc mai bine să se comporte ca cei ce *nu sunt* creștini. Toate ispitele, pe care ei le văd în fața lor și cărora trebuie să li se împotrivescă, se înmulțesc și cresc în intensitate deosebit de mult. Probabil că pentru un credincios nu există nicio situație mai periculoasă din punct de vedere spiritual ca succesiunea de împrejurări care rezultă din faptul că încerci să-ți ascunzi relația ta cu Hristos. Petru a învățat aceasta în modul cel mai dureros.

Și cu toate acestea aici este ceva foarte remarcabil. Este faptul că Petru nu l-a părăsit definitiv pe Hristos, ci a rămas așa de aproape de El, încât a putut să-L urmărească pe tot drumul suferințelor din noaptea aceea. Credința lui Petru a fost slabă, dar exista. Dragostea lui față de Hristos nu i-a permis să-L părăsească definitiv. A fost mânat de această dragoste, să urmeze pe Domnul său și să vadă dezbaterile din proces. Atât Ioan, cât și Petru urmează pe soldații care au prins pe Hristos până în curtea marelui preot, unde Ioan era cunoscut slugilor, așa că el și Petru au fost lăsați să intre în curte (Ioan 18, 16). Petru era acolo suficient de aproape de locul evenimentelor, ca să poată auzi ce se spunea înlăuntru.

Nu se spune nimic mai mult despre Ioan, după ce el a creat posibilitatea lui Petru să intre în curte. Se pare că Ioan nu a rămas mult timp acolo. Deoarece el era binecunoscut personalului de serviciu al marelui preot, probabil că s-a gândit că riscul de a fi recunoscut era prea mare. Probabil că a auzit întrebarea care au fost pusă lui Petru, dacă nu cumva este un ucenic al lui Isus. Dacă era așa, probabil că Ioan s-a gândit că nu are nici-o șansă în acea grupă, ca să nu fie recunoscut. De aceea s-a retras în liniște. Scriptura nu spune nimic cu privire la locul unde s-a

dus. Dar pe baza faptului că nu se relatează nimic despre comportarea lui, se poate presupune cu mare probabilitate, că el nu a rămas mult timp în curtea marelui preot după ce a creat lui Petru posibilitatea de acces.

Înfrângerea spirituală

Petru a fost lăsat să intre în curte la începutul procesului – în timpul când Isus era încă în casa lui Ana. La scurt timp după ce a intrat în curte s-a lepădat de Hristos pentru prima dată. Evanghelistul Ioan scrie: »Atunci slujnica, portărița, a zis lui Petru: „Nu cumva și tu ești unul din ucenicii omului acestuia?” „Nu sunt”, a răspuns el.« (Ioan 18, 17) Matei și Marcu relatează același lucru, că această discuție a avut loc în timp ce Petru se afla în curte (Matei 26, 69; Marcu 14, 66). El s-a așezat (potrivit relatării lui Luca) în apropierea focului (Luca 22, 56). Evident slujnica, care slujea ca portăriță la curtea marelui preot, a observat pe Petru când a intrat în curte. Deoarece identitatea lui i s-a părut a fi lipsită de încredere, sau poate era curioasă, s-a dus la foc, ca să-l privească mai îndeaproape. I-a studiat fața, până s-a convins că era Petru.

Compararea relatărilor evangheliștilor lasă să se recunoască că acest dialog era mai mult decât o singură frază cu o întrebare provocatoare și o respingere categorică. S-a ajuns la o discuție îndelungată, deoarece slujnica *insista*, că Petru era unul din ucenici și el nega categoric aceasta. Ioan relatează că slujnica a întrebat »Nu cumva și tu ești unul din ucenicii omului acestuia?«, la care Petru a răspuns: »Nu sunt« (Ioan 18, 17). Evanghelistul Matei oferă și alte detalii: »Petru însă ședea afară în curte. O slujnică a venit la el, și i-a zis: „Și tu erai cu Isus galileeanul!” Dar el s-a lepădat înaintea tuturor, și a zis: „Nu știu ce vrei să zici.”« (Matei 26, 69-70). Lepădarea lui Petru »înaintea tuturor« arată că cuvintele lui au fost rostite tare și puteau fi auzite de cei din jur. Să observăm că slujnica, potrivit relatării evanghelistului Luca, nu a pus numai pe Petru în încurcătură, ci a încercat să-l demasce înaintea grupei adunate în jurul focului: »Și omul acesta era cu El!« (Luca 22, 56). Petru a replicat cu o simplă negare, spunând că el nu-l cunoaște: »Femeie, nu-l cunosc!« (versetul 57).

Evanghelistul Marcu ne relatează că după această discuție cu slujnica, Petru a părăsit locul de lângă foc, ca să se ducă într-un loc mai sigur, ca să se îndepărteze de slujnica care l-a recunoscut. »Apoi a ieșit în pridvor. Și a cântat cocoșul.« (Marcu 14, 68).

Probabil că pe Petru a început să-l mustre conștiința, cântatul cocoșului (dacă presupunem că l-a auzit) i-a adus aminte de atenționarea de odinioară din partea Domnului. Totul se desfășura exact așa cum spusese mai dinainte Isus, și Petru căuta disperat o ieșire. »Pridvorul« era un pasaj acoperit, o mică curte din față, care ducea din curtea interioară spre stradă. Fără îndoială Petru se simțea în nesiguranță, după ce a fost recunoscut. Probabil a încercat să fie cât mai aproape de poartă, ca să poată fugi, dacă era necesar. Evident a căutat un loc, unde putea să fie singur – probabil un loc unde se putea ascunde în întuneric și unde raza de lumină a focului nu ajungea. Prin aceasta încerca să evite să fie demascat de cineva care l-ar fi putut recunoaște.

Dar lucrurile se vor derula altfel. »Când a ieșit în pridvor, l-a văzut o altă slujnică, și a zis celor de acolo: „Și acesta era cu Isus din Nazaret.” El s-a lepădat iarăși, cu un jurământ, și a zis: „Nu cunosc pe Omul acesta!”« (Matei 26, 71-72).

Dacă comparăm relatările evangheliilor, constatăm că în acest moment erau mai mulți care l-au demascat pe Petru ca fiind un ucenic al lui Isus. Marcu scrie: »Când l-a văzut slujnica, a început iarăși să spună celor ce stăteau acolo: „Acesta este unul dintre oamenii aceia.”« (Marcu 14, 69). Aceasta lasă să se recunoască că era aceeași slujnică, portărița, care-l întrebase pe Petru. De data aceasta nu a cedat, până când și alții dintre cei ce stăteau acolo l-au constrâns pe Petru cu întrebări. Evanghelistul Ioan constată că mai multe persoane l-au convins pe Petru în acel moment: »Ei i-au zis: „Nu cumva ești și tu unul din ucenicii Lui?”« (Ioan 18, 25). Evanghelistul Luca spune: »Peste puțin, l-a văzut un altul și a zis: „Și tu ești unul din oamenii aceia.” Iar Petru a zis: „Omule, nu sunt dintre ei!”« (Luca 22, 58).

De aceea se pare că Petru are acum deodată a face cu un cerc mic de persoane aflate în curte care procedează ca și prima slujnică. De aceea replicile lui la acușările care i se aduceau constituie a doua lepădare a lui. Din nou contestă cu hotărâre și vehemență, contrazicând pe cei care îi puneau întrebări. Cu privire la comportarea lui față de prima slujnică se spune: »El s-a lepădat din nou.« (Marcu 14, 70). Omului care l-a recunoscut ca ucenic al lui Hristos, îi zice: »Omule, nu sunt dintre ei!« (Luca 22, 58). Cu privire la grupa care îl constrângea să recunoască apartenența lui la cercul celor doisprezece, se spune: »El s-a lepădat și a zis: „Nu sunt.”« (Ioan 18, 25). Și cu privire la comportarea lui față de a doua slujnică, femeia amintită de evanghelistul Matei, se spune: »El s-a lepădat iarăși, cu un jurământ, și a zis: „Nu cunosc pe Omul acesta!”« (Matei 26, 72). Și în felul acesta s-a lepădat a doua oară, de când a intrat în curte, spunând că nici nu cunoaște pe Isus.

Este o ironie în faptul că mai multe slujnice și o grupă mică de slujitori de la curtea marelui preot au putut să-l momească pe Petru să se lepede așa de energic. Să ne gândim că cu numai câteva ore mai înainte a afirmat energic că *niciodată* nu se va lepăda de Hristos, chiar dacă aceasta îl va costa viața. În grădina Ghetsimani a fost gata să folosească sabia înaintea unei grupe mari de bărbați înarmați. De data aceasta dă înapoi fricos, deoarece câteva slujnice l-au identificat a fi urmaș al lui Isus.

Nimic nu lasă să se recunoască că slujnicele, sau unul din ceilalți care erau în curte, ar fi făcut pe Petru să sufere, dacă el ar fi recunoscut apartenența lui la cercul ucenicilor lui Hristos. Dacă aceasta ar fi fost intenția lor, ar fi putut să strige imediat pe slujitorii curții, la simpla bănuială că Petru era un ucenic al lui Isus. Se pare mai mult, că ei au batjocorit pe Petru. Și Petru – care cu puțin timp înainte a zis cu toată energia că este gata să nu se lase prin nimic dus în rătăcire față de credințioșia lui față de Hristos – a fost surprins de această încercare mică. Se aștepta evident la un atac frontal, la care se simțea în pericol. Aceasta explică reacția lui rapidă cu câteva ore mai înainte din grădina Ghetsimani, când a apărut ceata de călăi înarmați – ca și cum ar fi fost gata să lupte singur cu o armată întreagă. Dar incapacitatea lui, în fața întrebărilor insistente ale unor slujnice și ale slujitorilor de a recunoaște că aparține lui Hristos, arată cu toată tristețea cât de nepregătit a fost Petru. Satana a demască vulnerabilitatea sa, așa că nu era necesară nici o amenințare sau un atac direct la persoana sa, ca să-l facă să se lepede de Domnul lui.

Cea de-a doua lepădare a lui Petru, cu jurământ, a fost o greșală mult mai mare decât prima lepădare. La o lepădare cu jurământ iei realmente pe Dumnezeu ca martor, că afirmațiile tale sunt adevărate. Un jurământ în societate este văzut ca o obligație incontestabilă față de adevăr. Cine jură fals pentru a acoperi o minciună necinstește Numele Domnului în cel mai hulitor chip. În fond el încerca să facă pe Dumnezeu martor la o minciună. În privința aceasta Petru a păcătuț conștient și cu voia. Dar el era deja într-o plasă intransparentă, țesută de el însuși, din care acum nu mai era nicio scăpare.

Jurământul lui Petru a făcut să înceteze reproșurile care i se aduceau. Evanghelistul Luca spune că a trecut aproximativ o oră până la ultima lepădare a lui Petru. Se pare că Petru s-a așezat într-un loc în interiorul curții, de unde putea să privească în casă și să observe ce se petrecea cu Isus. La un anumit moment din acest ceas i-a reușit lui Caiafa să obțină de la Isus mărturia care pentru marele sfat părea să fie o blasfemie. Evanghelistul Marcu încadrează momentul când Isus, cu ochii legați, a fost bătut și scuipat, înainte de lepădarea lui Petru (Marcu 14, 65-66). De aceea Petru a trăit probabil momentul maltratării lui Isus.

Probabil că între timp cei care erau adunați în curte au discutat despre Petru și relația sa cu Isus. S-au hotărât să-i aducă dovezi din care să-l *convingă* de apartenența lui la ucenicii lui Isus: »Peste puțin, cei ce stăteau acolo, s-au apropiat, și au zis lui Petru: „Nu mai încape îndoială că și tu ești unul din oamenii aceia, căci și vorba te dă de gol.”« (Matei 26, 71). Din relatarea evanghelistului Luca reiese că cel ce a pus întrebarea a zis: »Nu mai încape îndoială că și omul acesta era cu El, căci este Galilean.« (Luca 22, 59).

De data aceasta cei care-l interogau aveau și un martor: »Unul din robii marelui preot, rudă cu acela căruia îi tăiasă Petru urechea, a zis: „Nu te-am văzut eu cu El în grădină?!“« (Ioan 18, 26).

Faptul că o rudă a lui Malhu a recunoscut pe Petru și a putut să-l identifice ca fiind unul care a fost în grădină atunci când Isus a fost prins, pare să-l fi pus pe Petru în mare încurcătură. De data aceasta »a început să se blastăme și să se jure, zicând: „Nu cunosc pe Omul acesta!”« (Matei 26, 74). Când s-a blestămat și a jurat nu a folosit expresii ordinare și indecente, ca acelea pe care noi le punem de obicei în legătură blestemul și jurământul. Înseamnă mai degrabă, că Petru a rostit un blestem asupra lui însuși. Conținutul lor era, ca el să moară pedepsit de mâna lui Dumnezeu, dacă cuvintele lui nu sunt adevărate. În afară de aceasta, a făcut un jurământ, luând pe Dumnezeu ca martor: prin aceasta a confirmat că nu cunoaște pe Isus. A fost cel mai puternic jurământ, care se putea face. Când un om face un astfel de jurământ și îl folosește pentru a ascunde o minciună, aceasta este cea mai condamabilă formă de minciună – întărești o minciună clară printr-o blasfemie pe față: faci să se recunoască că Dumnezeu este martorul unei minciuni și chemi judecata lui Dumnezeu să vină asupra capului tău. Se pare că în acest moment Petru a pierdut orice simțământ cu privire la prezența reală a Domnului. Era așa de hotărât să întărească minciuna lui, că a refuzat orice rețineră.

»Chiar în clipa aceea, pe când vorbea el încă, a cântat cocoșul« (Luca 22, 60). Evanghelistul Marcu spune că acesta a fost al doilea cântat al cocoșului. El este singurul evanghelist care spune că Isus a zis: »Înainte ca să cânte cocoșul de două ori, te vei lepăda de Mine de trei ori« (Marcu 14, 72, compară cu versetul 30). Ceilalți evangheliști amintesc numai că a cântat cocoșul. Numai Marcu consideră că este potrivit să redea exact de câte ori a cântat cocoșul. El a reținut acest detaliu ca să sublinieze cât de exact a vorbit mai dinainte Isus despre lepădarea lui Petru. Fără îndoială Marcu a aflat despre acest detaliu de la Petru. (Evanghelia după Marcu a fost numită în Biserica de la început „Amintirile lui Petru”, deoarece, văzută omenește, Petru a fost sursa cea mai importantă pentru detaliile deosebite prezentate de Marcu.) Probabil că Petru însuși a vrut să scoată în evidență că cocoșul a cântat de două ori. Se recunoaște cât de răbdător a fost Domnul cu el, dându-i așa de multe semnale de atenționare și semne ale harului Său – chiar și atunci când Petru a rămas pe drumul păcătos al lepădării.

Exact în momentul acesta, când cocoșul a cântat a doua oară, s-au petrecut următoarele: »Domnul S-a întors, și S-a uitat țintă la Petru. Și Petru și-a adus aminte de vorba pe care i-o spusese Domnul: „Înainte ca să cânte cocoșul te vei lepăda de Mine de trei ori.”« (Luca 22, 61). Domnul trebuie să fi stat în așa fel, că întorcându-Se a putut să privească printr-o fereastră deschisă direct în ochii lui Petru. Fața Lui, tocmai lovită și scuipată de oameni răi, S-a îndreptat în acest moment spre Petru. Ochii plini de iubire ai Domnului său atotștiutor au întâlnit ochii săi și au privit în adâncul sufletului lui. Verbul folosit de Luca este *emblepō*. El descrie o privire țintă, aproape fixă. Nu era o privire acuzatoare, ci una plină de dragoste, insistentă, care a frânt inima lui Petru.

Căința

Când Isus a întâlnit privirea lui Petru, acesta »și-a adus aminte de vorba, pe care i-o spusese Isus. ... Și a ieșit afară și a plâns cu amar« (Matei 26, 75). Adevăratul caracter al lui Petru nu se arată în faptul că s-a lepădat de Hristos, ci în faptul că s-a căit. Să observăm în primul rând cât de repede s-a căit. Imediat după ce a cântat cocoșul și Hristos a privit la Petru a început să-l mustre conștiința. A părăsit terenul marelui preot și s-a dus într-un loc, singur, și a plâns cu amar.

Nu se spune unde s-a dus. Probabil că a fost în imediata apropiere a curții, în partea exterioară a ei, pe una din străzile învecinate. S-ar putea să se fi întors înapoi în grădina Ghetsimani – în locul unde se retrăgea în mod obișnuit Isus, seara, împreună cu ucenicii Lui; la locul unde cu câteva ore mai înainte ar fi trebuit să se roage și să plângă. În orice caz Petru nu a amânat căința pentru o zi (aparent) mai favorabilă. S-a gândit imediat la cuvintele lui Isus și la atenționarea plină de dragoste, pe care în împietrirea lui cu câteva ore mai înainte nu a băgat-o în seamă. A mărturisit înlăuntrul lui comportarea lui greșită din cauza căreia a fost foarte întristat.

Lacrimile pocăinței nu pot aduce iertarea păcatelor. (Numai moartea lui Isus poate face aceasta). Dar o întristare sinceră este totuși un semn important al unei pocăințe adevărate. »Când întristarea este după voia lui Dumnezeu, aduce o pocăință care duce la mântuire, și de care cineva nu se căiește niciodată; pe când întristarea lumii aduce moartea« (2 Corinteni 7, 10). Așa cum vom vedea în curând, și Iuda s-a căit. Potrivit cu relatarea evanghelistului Matei, lui Iuda i-a părut rău de ce a făcut și a încercat să dea banii de sânge înapoi preoților celor mai de seamă. Simțămintele de vină cu privire la ce a făcut l-au determinat chiar să se ducă și să se spânzure. O astfel de întristare este întristarea lumii acesteia, care duce numai la moarte. Ea poate avea o căință sinceră asupra urmărilor păcatului înfăptuit, părându-i rău de distrugerea prestigiului, de pierderea prietenilor sau pierderea influenței. Dar ea nu reflectă o schimbare adevărată a inimii, și prin aceasta o adevărată căință cu privire la păcat.

Întristarea lui Petru a fost de altă natură. »A plâns cu amar« (Matei 26, 75). Era cea mai mare întristare posibilă a inimii – unită cu rușinea față de comportarea păcătoasă, ură asupra păcatului și o dorință aprinsă pentru refacerea adevăratelor relații cu Hristos.

Probabil că Petru s-a gândit că dispăruse orice speranță de împăcare cu Hristos. El auzise învățătura lui Isus, că de oricine se va lepăda de El înaintea oamenilor, se va lepăda și El înaintea Tatălui Său (Matei 10, 33). Este probabil că s-a temut că și-a pierdut pentru totdeauna relația lui cu Hristos. Deoarece era total sub influența întristării mari cu privire la propriul păcat, se pare că nu și-a recăștigat deplina încredere atunci când a venit vestea învierii lui Hristos dintre cei morți. Din punctul de vedere al lui Petru, lumina victoriei învierii părea să fie tulburată de amintirea amară a propriului eșec.

Da, scurt timp de la înviere, Petru s-a decis să se reîntoarcă la profesia lui de odinioară de pescar. Când a plecat, l-au însoțit și alți ucenici (compară cu Ioan 21, 3). Cu această ocazie li s-a arătat Hristos în mod deosebit. În cele din urmă El a întrebat pe Petru cum stă cu dragostea lui pentru El. Petru s-a lepădat de trei ori de Hristos. Hristos l-a întrebat de trei ori de dragostea sa. Și de trei ori a confirmat Petru că încă Îl mai iubește (Ioan 21, 15-17). După aceea Hristos l-a împuternicit pentru lucrare. Prin aceasta El a arătat, că se poate ierta chiar și un păcat așa de mare, dacă păcătosul se pocăiește sincer.

Pocăința lui Petru a fost cu adevărat sinceră. El nu s-a mai lepădat de Hristos. Fapt este că tot restul vieții sale, Petru s-a caracterizat ca vestitor curajos al lui Hristos – chiar și în situații când viața îi era amenințată. La numai cincizeci de zile de la acea noapte îngrozitoare a lepădării sale, Petru va sta în Ierusalim în ziua de Rusalii înaintea a mii de oameni. Cu această ocazie a rostit cea mai puternică și insistentă predică din toată istoria Bisericii. Începând cu acest mare triumf din ziua de Rusalii, Petru s-a lăsat folosit de Domnul, ca să conducă mii și mii de oameni la Hristos (vezi Faptele Apostolilor capitoul 2-12).

Faptul că Petru a primit de la Hristos în chip așa de minunat darul iertării și reabilitării, dovedește cât de sinceră a fost căința lui. El nu a uitat niciodată amărăciunea lepădării lui și de aceea nu a mai căzut niciodată în acest păcat. După o legendă, răspândită în timpul de la începutul creștinismului, Petru ar fi plâns de fiecare dată când auzea cocoșul cântând.

Cel mai remarcabil în toată această întâmplare este mărimea harului și minunea iertării care poate să reazeze pe un sfânt căzut într-o astfel de poziție, ca lucrarea lui să fie deosebit de folositoare. Din nou ni se atrage atenția că nu ocară și indecența păcatului lui Petru sunt tema pe care Scriptura o accentuează. Această întâmplare este relatată de toate cele patru evanghelii în mod deosebit pentru a scoate în evidență harul de care a avut parte Petru. Ea include una din cele mai concrete dovezi ale minunatei, inatacabile siguranțe a mântuirii, în care toți cei care aparțin lui Hristos, vor fi păstrați de El (compară cu Ioan 6, 37-40).

Câteva ore înainte de lepădarea lui Petru, Hristos s-a rugat: »Eu am păzit pe aceia, pe care Mi i-ai dat; și niciunul din ei n-a pierit, afară de fiul pierzării, ca să se împlinescă Scriptura« (Ioan 17, 12). Isus a știut că Petru va păcătui. El a știut de asemenea că Petru se va căi și că va fi reabilitat după eșecul lui. Tot așa a știut că trădarea lui Iuda rezulta din respingerea definitivă și

irevocabilă a adevărului. Atât lepădarea lui Petru cât și căderea lui Iuda erau în deplină concordanță cu planul și scopurile lui Dumnezeu.

Deoarece Petru aparținea cu adevărat lui Hristos, Hristos la păzit să nu cadă așa de rău, ca să fie nimic. Mai târziu Petru a vorbit despre puterea lui Dumnezeu care ne păzește, ca îmbărbătare pentru alți creștini, amenințați cu prigoana. El a scris:

»Binecuvântat să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, care, după îndurarea Sa cea mare, ne-a născut din nou prin învierea lui Isus Hristos din morți, la o nădejde vie, și la o moștenire nestrăicătoare, și neîntinată, și care nu se poate vesteji, păstrată în ceruri pentru voi. Voi sunteți *păziți de puterea lui Dumnezeu*, prin credință, pentru mântuirea gata să fie descoperită în vremurile de apoi! În ea voi vă bucurați mult, măcar că acum, dacă trebuie, sunteți întristați pentru puțină vreme, prin felurite încercări, pentru ca încercarea credinței voastre, cu mult mai scumpă decât aurul care pierde și care este totuși cercat prin foc, să aibă ca urmare lauda, slava și cinstea, la arătarea lui Isus Hristos.« (1 Petru 1, 3-7).

Fără îndoială Petru s-a gândit la experiențele proprii, atunci când a scris această scrisoare. El a știut mai bine decât oricine, cât de minunat este să fi păzit de Dumnezeu. A știut foarte bine, că siguranța mântuirii lui nu era rodul credințioșiei lui. Mai degrabă el a fost păzit de puterea lui Dumnezeu, prin credință, chiar dacă firea lui l-a călăuzit să devină necredincios și să părăsească pe Hristos. Era Dumnezeu, care în harul Lui l-a luat înapoi – Dumnezeu, care i-a păstrat credința în mijlocul încercărilor ca să nu eșueze. Petru nu putea să prezinte merite proprii, ca să rămână păzit de eșecul definitiv.

Să observăm că Petru nu spune credincioșilor că ei trebuie să se străduiască în vreun fel pentru siguranța lor în Hristos. Nu a zis niciodată, că siguranța mântuirii lor este dependentă întru câtva de credințioșia lor. Nu le-a adresat nici un cuvânt de îmbărbătare și nu i-a îndemnat să se bazeze pe curajul propriu. El își amintea prea bine, ce nebunie a fost să te bazezi pe lipsa de pretenții față de sine însuși și pe încrederea în sine însuși.

În loc de aceasta a arătat spre Acela, care este cu adevărat în stare să-i păzească de cădere și să-i prezinte fără vină înaintea tronului Său (compară cu Iuda 24-25). Era Domnul, Cel care l-a păzit pe Petru – Același Domn care garantează siguranța mântuirii oricărui credincios. Puterile active ale cărnii noastre ne pot umple cu îndoială, frică și nesiguranță – ceea ce este fără îndoială așa. Dar dacă avem nevoie de putere și de îmbărbătare, atunci să ne îndreptăm spre credințioșia Lui, căci »dacă suntem necredincioși, totuși El rămâne credincios, căci nu se poate tăgădui singur« (2 Timotei 2, 13).